

BRANDOS EGZAMINAI 2011

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Asmenys, baigę mokyklą ir nusprendę tęsti mokslus, gali rinktis mokymąsi profesinio mokymo įstaigoje arba studijas aukštojoje mokykloje – kolegijoje ar universitete.

Pateikiama lentelė, kuri padės turinčiajam vidurinį išsilavinimą suprasti pagrindinius skirtumus tarp koleginių, universitetinių studijų ir profesinio mokymo.

	<i>Profesinis mokymas</i>	<i>Koleginės studijos</i>	<i>Universitetinės studijos</i>
<i>Studijų trukmė</i>	1–2 metai	Nuolatinė forma Dažniausiai 3 metai Ištęstinė forma Dažniausiai 4 metai	Nuolatinė forma Dažniausiai 4 metai Ištęstinė forma Dažniausiai 5 metai
<i>Studijų ar mokymosi pobūdis</i>	Profesinio mokymo programą sudaro teorinė ir praktinė dalys. Profesinio mokymo programa skiriama darbo rinkos poreikius atitinkančioms profesinėms kompetencijoms ir bendrosioms kompetencijoms įgyti.	Studijų programą sudaro teorinė ir praktinė dalys. Teorinėje dalyje išdėstoma visa dalyko studijoms reikalinga medžiaga. Praktinė dalis skirta privalomiems profesiniams įgūdžiams formuoti.	Studijų programą sudaro teorinė ir tyrimų dalys. Teorinėje dalyje supažindinama su pagrindinėmis sąvokomis, akademinėmis teorijomis. Tyrimų dalyje skatinama atlikti analitinius tyrimus.
<i>Įgyjama kvalifikacija</i>	Profesinė kvalifikacija	Profesinio bakalauro laipsnis	Bakalauro laipsnis
<i>Studijų pakopos</i>	–	Viena Profesinis bakalauras	Trys: Bakalauras, magistrantūra, doktorantūra
<i>Kreditų skaičius</i>	Kreditais nematuojama	180–210 kreditų	210–240 kreditų
<i>Ar galima tęsti studijas aukštesnėje pakopoje?</i>	Taip, baigęs profesinio mokymo programą, asmuo gali stoti į universitetus ir kolegijas. Baigusiesiems profesinę mokyklą su pagyrimu arba baigusiesiems profesinę mokyklą ir turintiems ne mažesnę nei vienerių metų darbo pagal įgytą kvalifikaciją stažą, stojantiems į tos pačios srities studijas aukštesniose mokyklose, pridedami papildomi balai: į universitetus – 1 balas; į kolegijas – 2 balai.	Taip, baigus kolegiją galima tęsti studijas universitetų magistrantūroje. Prieš tai reikia įgyti praktinės veiklos patirties ir baigti papildomas studijas, kurių trukmę ir pobūdį nustato priimančias universitetas.	Taip, galima stoti į magistrantūrą.
<i>Pavadinimas</i>	Technologijų ar verslo mokykla, centras	Kolegija arba aukštoji mokykla	Universitetas, akademija arba seminarija
<i>Tarptautiniai mainai</i>	Galima atlikti praktiką pagal mainų projektus.	Galima studijuoti užsienio aukštesniose mokyklose pagal tarptautinių mainų programas.	
<i>Praktika</i>	Profesinės veiklos praktika atliekama įmonėje, pas meistrą, verslininką.	Praktinis mokymas sudaro ne mažiau kaip trečdajį studijų programos. Profesinės veiklos praktika atliekama konkrečioje darbo vietoje, jos apimtis – ne mažiau kaip 30 kreditų.	Praktika – ne mažiau kaip 15 kreditų.
<i>Mokestis už mokslą</i>	Mokslas profesinėse mokyklose yra finansuojamas valstybės lėšomis.	Stojant sudaroma eilė pagal vidurinio ugdymo programos baigimo rezultatus. Norint gauti valstybės finansavimą studijoms, 2011 m. nustatytas minimalus slenkstis: - stojant į universitetus – 3 valstybiniai egzaminai (į menų studijas – 2); - stojant į kolegijas – 2 valstybiniai egzaminai. Valstybės finansavimą galima gauti stojant į: - nuolatinės ir ištęstinės studijas; - valstybines ir nevalstybines aukštesnias mokyklas. Nepatekusieji į valstybės finansuojamas studijų vietas gali rinktis mokamas studijas. Mokamų studijų kainą nustato pačios aukštesnios mokyklos.	
<i>Stipendijos</i>	Mokamos stipendijos , skiriama materialinė parama. Stipendijų ir paramos dydį bei skyrimo tvarką nustato pačios profesinės mokyklos vadovaudamosi Vyriausybės nustatytais reikalavimais.	Aukštųjų mokyklų studentai gali pretenduoti į valstybės skiriamas socialines ir skatinamąsias, taip pat tikslines stipendijas. Socialinės stipendijos – tai parama tiems, kurių mažos šeimos pajamos. Socialinės stipendijos dydis – 390 litų. Skatinamosios stipendijos mokamos už gerus studijų rezultatus. Jų dydį ir skyrimo tvarką nustato pačios aukštesnios mokyklos. Gerai besimokantiems valstybei svarbių sričių studentams, pavyzdžiui, būsimiesiems pedagogams , skiriamos tikslinės stipendijos. Specialias stipendijas skiria įvairios organizacijos, darbdaviai, pačios aukštesnios mokyklos.	

2011 m. brandos egzaminų naujienos

► Įvedami lietuvių kalbos (gimtosios), lietuvių kalbos (valstybinės) ir užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) valstybinių brandos egzaminų užduočių atsakymų lapai.

► Pasirinktą brandos egzaminą, išskyrus užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių), galima laikyti, jei yra teigiamas to dalyko metinis įvertinimas ir išlaikyta kalbos įskaita (jei pasirenkamas kalbos egzaminas).

► Abiturientas ar buvęs mokinys gali laikyti užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminą, neturėdamas metinio to dalyko įvertinimo. Tačiau jis privalo išlaikyti to dalyko įskaitą, jeigu nėra nuo jos atleistas.

► Kandidatai visų valstybinių brandos egzaminų, išskyrus matematikos, iškart po egzamino galės išsinešti savo užduoties sąsiuvinius.

► Anksčiau iš valstybinio brandos egzamino išėję kandidatai pasibaigus egzaminui per valandą galės atsiimti savo užduoties sąsiuvinį, vėliau sąsiuviniai bus sunaikinti.

► Bus iš anksto žinomos preliminarios egzaminų išlaikymo ribos. Modeliuojama, kad preliminarai išlaikymo riba bus apie 40 proc. bendrojo kurso užduočių taškų sumos.

► Brandos egzaminų sesija prasidės gegužės 7 dieną užsienio kalbos (vokiečių) brandos egzaminu. Užsienio kalbų valstybiniai brandos egzaminai bus vykdomi šeštadieniais.

Rengiantis 2011 metų brandos egzaminams svarbu žinoti:

► Abiturientas brandos atestatui gauti privalės išlaikyti du brandos egzaminus. Vienas iš jų privalomas – lietuvių kalbos (gimtosios) arba lietuvių kalbos (valstybinės). Šių egzaminų tipą – valstybinį ar mokyklinį – renkasi mokinys.

► Tų dalykų, kurių vykdomi valstybiniai egzaminai, mokykliniai brandos egzaminai nebus organizuojami. Jau antri metai nebus organizuojami mokykliniai egzaminai šių dalykų: matematikos, istorijos, biologijos, chemijos, fizikos, informacinių technologijų ir užsienio kalbų.

► Dalyko valstybinio brandos egzamino užduotyje klausimai/uždaviniai, atitinkantys bendrojo kurso programą, bus pažymėti sutartiniais ženklais (kaip ir ankstesniais metais). **Visas** brandos egzamino užduotis (tiek pažymėtas, tiek nepažymėtas) reikia stengtis išspręsti – nesvarbu, kokių kursų mokinys mokėsi. Užduotys pažymėtos tik todėl, kad norinčiajam racionaliai naudoti egzaminą laiką būtų galimybė pradėti nuo paprastesnių – t. y. atitinkančių bendrojo kurso programą. Tačiau tai – paties mokinio pasirinkimas ir apsisprendimas. Įvertinimo taškai bus skaičiuojami iš visos užduoties galimų taškų.

► Brandos egzaminus ir jų tipus mokiniai turės pasirinkti iki 2011 m. kovo 7 dienos.

► Apie savo pasirinkimą mokiniai turės raštu informuoti mokyklos direktorių. Keisti pasirinkto egzamino (ar jo tipo) nebus galima.

► Balandžio pradžioje mokiniai mokyklose galės sužinoti savivaldybės teritorijoje esančias mokyklas, kuriose jie laikys egzaminus.

► Pakartotinėje sesijoje egzaminus galės laikyti tik tie kandidatai, kurie dėl pateisinamos priežasties nelaikė valstybinio ar mokyklinio brandos egzamino pagrindinėje sesijoje. Per pagrindinę sesiją neišlaikę lietuvių (gimtosios ar valstybinės) kalbos valstybinio ar mokyklinio brandos egzamino, galės perlaikyti tik mokyklinį brandos egzaminą.

► Mokyklinių pagrindinės sesijos brandos egzaminų rezultatai skelbiami per penkias darbo dienas nuo egzamino dienos, gimtųjų kalbų ir lietuvių kalbos (valstybinės) – per devynias darbo dienas.

► Valstybinių brandos egzaminų rezultatai bus skelbiami per tris darbo dienas nuo Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto posėdžio, patvirtinusio rezultatus, dienos. Numatoma visų valstybinių brandos egzaminų pagrindinės sesijos rezultatus paskelbti iki liepos 12 d.

► Kandidatas, nesutinkantis su brandos egzamino darbo įvertinimu, per tris darbo dienas nuo rezultatų paskelbimo dienos gali teikti apeliaciją mokyklos direktoriui dar kartą darbą peržiūrėti ir pakartotinai įvertinti.

► Valstybinių brandos egzaminų apeliacijų rezultatų vėliausias skelbimo terminas – liepos 22 d.

► Brandos atestatas atiduodamas tik gavus apeliacijų rezultatus, į brandos atestato priedą įrašomas apeliacijos rezultatas.

2011 METŲ KALBŲ IR MOKINIŲ KOMPIUTERINIO RAŠTINGUMO ĮSKAITŲ, BRANDOS EGZAMINŲ TVARKARAŠČIAI

I. KALBŲ IR MOKINIŲ KOMPIUTERINIO RAŠTINGUMO ĮSKAITŲ TVARKARAŠČIS

Įskaita	Data	Pradžia
1. Mokių kompiuterinis raštingumas	Kovo 31 d.	9.00 val.
2. Lietuvių kalba (valstybinė)	Balandžio 18, 19 d.	9.00 val.
3. Lietuvių kalba (gimtoji)	Balandžio 18, 19 d.	9.00 val.
4. Užsienio kalba (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių)	Balandžio 20, 21 d.	9.00 val.
5. Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)	Balandžio 22, 26 d.	9.00 val.

II. BRANDOS EGZAMINŲ TVARKARAŠČIS

Egzaminas	Egzamino tipas	Pradžia	Pabaiga
Technologijos	Mokyklinis	Kovo 8 d.	Gegužės 27 d.

1. PAGRINDINĖ SESIJA

Egzaminas	Egzamino tipas	Data	Pradžia
1.1. Užsienio kalba (vokiečių)	Valstybinis	Gegužės 7 d.	9.00 val.
1.2. Užsienio kalba (rusų)	Valstybinis	Gegužės 14 d.	9.00 val.
1.3. Užsienio kalba (anglų)	Valstybinis	Gegužės 21 d.	9.00 val.
1.4. Užsienio kalba (prancūzų)	Valstybinis	Gegužės 28 d.	9.00 val.
1.5. Lietuvių kalba (gimtoji)	Valstybinis Mokyklinis	Birželio 1 d.	9.00 val.
1.6. Lietuvių kalba (valstybinė)	Valstybinis Mokyklinis	Birželio 1 d.	9.00 val.
1.7. Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)	Mokyklinis	Birželio 2 d.	9.00 val.
1.8. Informacinės technologijos	Valstybinis	Birželio 3 d.	9.00 val.
1.9. Dailė	Mokyklinis	Birželio 6 d.	9.00 val.
1.10. Matematika	Valstybinis	Birželio 7 d.	9.00 val.
1.11. Muzikologija (I dalis)	Mokyklinis	Birželio 8 d.	9.00 val.
1.12. Biologija	Valstybinis	Birželio 9 d.	9.00 val.
1.13. Geografija	Mokyklinis	Birželio 10 d.	9.00 val.
1.14. Fizika	Valstybinis	Birželio 13 d.	9.00 val.
1.15. Istorija	Valstybinis	Birželio 14 d.	9.00 val.
1.16. Muzika	Mokyklinis	Birželio 15 d.	9.00 val.
1.17. Muzikologija (II dalis)	Mokyklinis	Birželio 15 d.	9.00 val.
1.18. Chemija	Valstybinis	Birželio 16 d.	9.00 val.

2. PAKARTOTINĖ SESIJA

2.1. Užsienio kalba (anglų)	Valstybinis	Birželio 17 d.	9.00 val.
2.2. Užsienio kalba (prancūzų)	Valstybinis	Birželio 17 d.	13.00 val.
2.3. Fizika	Valstybinis	Birželio 20 d.	9.00 val.
2.4. Užsienio kalba (rusų)	Valstybinis	Birželio 20 d.	13.00 val.
2.5. Informacinės technologijos	Valstybinis	Birželio 21 d.	9.00 val.
2.6. Užsienio kalba (vokiečių)	Valstybinis	Birželio 21 d.	13.00 val.
2.7. Lietuvių kalba (gimtoji)	Valstybinis	Birželio 22 d.	9.00 val.
2.8. Lietuvių kalba (valstybinė)	Valstybinis	Birželio 22 d.	9.00 val.
2.9. Matematika	Valstybinis	Birželio 23 d.	9.00 val.
2.10. Biologija	Valstybinis	Birželio 23 d.	13.00 val.
2.11. Istorija	Valstybinis	Birželio 27 d.	9.00 val.
2.12. Chemija	Valstybinis	Birželio 27 d.	13.00 val.
2.13. Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)	Mokyklinis	Birželio 28 d.	9.00 val.
2.14. Dailė	Mokyklinis	Birželio 29 d.	9.00 val.
2.15. Muzikologija (I dalis)	Mokyklinis	Birželio 29 d.	13.00 val.
2.16. Geografija	Mokyklinis	Birželio 30 d.	9.00 val.
2.17. Muzika	Mokyklinis	Birželio 30 d.	13.00 val.
2.18. Muzikologija (II dalis)	Mokyklinis	Birželio 30 d.	13.00 val.
2.19. Lietuvių kalba (gimtoji)	Mokyklinis	Liepos 8 d.	9.00 val.
2.20. Lietuvių kalba (valstybinė)	Mokyklinis	Liepos 8 d.	9.00 val.

Nacionalinio egzaminų centro interneto svetainėje www.egzaminai.lt skelbiama:

- 2011 m. brandos egzaminų tvarkaraštis;
- Mokių kompiuterinio raštingumo įskaitos nuostatai;
- Kalbų įskaitų nuostatai;
- Brandos egzaminų programos;
- Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas;
- Valstybinių brandos egzaminų užduočių pavyzdžiai, kurie padės patikrinti žinias ir lengviau apsispręsti pasirenkant brandos egzaminus;
- Užduočių atsakymų lapai.

Karjeros planavimas

Profesinės karjeros planavimo kelią mokiniui gali padėti pasirinkti klasės auklėtojas, mokyklos Profesinio informavimo taško (PIT) konsultantas.

AIKOS

Visą reikalingą informaciją apie einamaisiais metais vykdomą priėmimą į profesines ir aukštąsias mokyklas stojantieji gali rasti Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos (AIKOS) interneto svetainėje www.aikos.smm.lt.

Čia pateikiamos profesinio mokymo ir aukštųjų mokyklų studijų programos, programų ir kvalifikacijų aprašai, informacija apie lengvatas, socialines garantijas ir paramą.

Informaciją apie studijas Lietuvoje galima rasti interneto svetainėje www.mokslas.lt.

Tiražas 55 000 egz.

Išleido Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras, Geležinio Vilko g. 12, LT-01112 Vilnius
Maketavo ir spausdino UAB „Sapnų sala“, S. Moniuškos g. 21, LT-08121 Vilnius